

Strategi och budget 2019-2020

Kommunstyrelsen, fastställd 181022

Innehållsförteckning

KOMMUNSTYRELSEN.....	1
1. INLEDNING.....	3
1.1 FÖRORD.....	3
1.2 NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE	4
1.3 LAGSTIFTNING OCH STYRDOKUMENT	4
2. FÖRUTSÄTTNINGAR	5
2.1 OMVÄRLDSANALYS	5
2.2 INVÄRLDSANALYS	7
2.3 AKTUELL EKONOMI OCH VERKSAMHET INNEVARANDE ÅR	9
2.4 FÖRVALTNINGENS ORGANISATION	11
3. FULLMÄKTIGES MÅL, INDIKATORER OCH NÄMNDENS STRATEGIER	12
MÅL 1. GOD FOLKHÄLSA.....	13
MÅL 2. TRYGGA INVÅNARE MED INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET	13
MÅL 3. STÖD OCH OMSORG SOM GER MERVÄRDE FÖR INDIVIDEN	14
MÅL 4. MÖJLIGHETER TILL UTBILDNING I LIVETS ALLA SKEDEN	14
MÅL 5. MENINGSFULL FRITID.....	15
MÅL 6. ETT VÄXANDE NÄRINGSLIV MED FLER IEGEN FÖRSÖRJNING	16
MÅL 7. GOD LIVSMILJÖ FÖR NUVARANDE OCH KOMMANDE GENERATIONER	16
MÅL 8. NYA BOSTÄDER IBRA LÄGEN	17
MÅL 9. HÖG TILLGÄNGLIGHET	18
MÅL 10. ORDNING OCH REDA PÅ EKONOMIN.....	18
MÅL 11. HÖG KVALITET IKOMMUNENS TJÄNSTER	19
MÅL 12. EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE	20
4. KF UPPDRAG	20
4.1 NYA UPPDRAG 2019-2020	21
4.2 TIDIGARE KF-UPPDRAG SOM FORTSÄTTER 2019	21
4.3 UPPDRAG MED SÄRSKILD AVSATT FINANSIERING.....	22
4.4 UPPDRAG TILL ANDRA NÄMNDER KRÄVER FÖRVALTNINGENS MEDVERKAN	22
6. EKONOMISKA RAMAR	23
6.1 DRIFTBUDGET 2019.....	23
6.2 INVESTERINGSBUDGET 2019 SAMT PLAN FÖR 2020-2022	25
6.2.1 INVESTERINGSPROJEKT 2019, SPECIFICERADE	25
6.3. FINANSFÖRVALTNING.....	26
6.4 EXPLOATERINGSBUDGET	27
7. KVALITETSARBETE	28
8. INTERN KONTROLL	29
9. UPPFÖLJNING OCH ÅTERRAPPORTERING	30
9.1 MÅNATLIGA BOKSLUT	30
9.2 DELÅR (TERTIAL) OCH ÅRSREDOVISNING	30
BILAGA: FÖRTECKNING ÖVER NÄMNDENS INDIKATORER.....	31

Fotograf framsida: Mariana Vodovosoff

1. Inledning

1.1 Förord

Haninge växer och allt fler människor och företag väljer att flytta till vår kommun. Från att ha varit en anonym förort till Stockholm går Haninge mot att bli en ledande tillväxtkommun och egen stad.

Kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar för centrala utvecklings- och tillväxtfrågor, såväl i fråga om den strategiska utvecklingen som i fråga om konkret genomförande av samhällsbyggandet i form av exploateringsprojekt för bostäder, infrastruktur, verksamhetsområden, företagsetableringar med mera.

När kommunen får nya invånare behöver vi investera i välfärden. Kommunen gör just nu stora framtidssatsningar på skolor och förskolor, idrottshallar och en ny simhall. Investeringarna möjliggör en fortsatt tillväxt och säkerställer barnens utveckling och framtida möjligheter. Samtidigt som investeringsbehoven växer är det av stor vikt att hushålla med kommunens ekonomi.

Genom en god samhällsplanering kan vi minska de negativa effekterna av segregation och klyftorna mellan olika kommundelar och verksamheter. För att fortsätta främja ett Haninge som håller ihop satsar vi på det gemensamma.

Kompetent och engagerad personal är grundläggande för att upprätthålla en hög kvalitet i våra kommunala verksamheter. För att klara framtidens kompetensförsörjning måste Haninges attraktivitet som arbetsgivare öka. Vi kan behöva våga prova nya metoder för att öka vår attraktivitet och säkra att dagens och kommande medarbetare trivs och får chans att utvecklas i sitt arbete.

Det finns fler områden där en hög grad av samverkan är av vikt, i detta har kommunstyrelsen en särskild roll. Hela den kommunala förvaltningen har gemensamt ansvar för många viktiga samhällsfunktioner, digitaliseringen i samhället har drivit fram behov och önskemål från befolkningen att kunna komma åt många samhällsfunktioner vid valfri tid på dygnet. Att hitta nya eller bättre samverkansformer, mellan olika nämnder är av fortsatt stor vikt, detta är tillsammans med ett effektivt samnyttjande av våra gemensamma lokaler ett fortsatt viktigt arbete.

Haninge växer och utvecklas, vårt gemensamma ansvar är att ta vara på de möjligheter detta medför men också att se till att alla kan följa med på resan och får chans att bidra till vår gemensamma utveckling.

Med satsningar på bostadsbyggande, nya arbetstillfällen och en jämlik välfärd tillsammans med kompetenta och engagerade medarbetare bygger vi ett Haninge som håller ihop.

1.2 Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen ansvarar för att på kommunfullmäktiges uppdrag planera, leda, samordna och följa upp den verksamhet som kommunfullmäktige beslutat om. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens långsiktigt hållbara utveckling och för övergripande ekonomi- och personalfrågor, kommunikation och IT/digitalisering.

1.3 Lagstiftning och styrdokument

Kommunstyrelsens verksamhet är framför allt reglerad i kommunallagen. Vidare finns det ett stort antal lagar och förordningar som styr verksamheten inom exempelvis arbetsgivar- och personalområdet och ekonomiområdet. Kommunstyrelsen berörs också av bestämmelser i bl. a plan- och bygglagen, miljöbalken, lagar och förordningar om köp och försäljning av fastigheter med angränsande fastighetsrättsliga frågor, tryckfrihets- och sekretesslagen, arkivlagen, personuppgiftslagen, lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, lagar och förordningar om beredskap, civilt försvar och extraordinära händelser.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har antagit ett antal program och policys som också är styrande dokument för kommunstyrelsens arbete. Dessa styrdokument finns på kommunens hemsida, <https://www.haninge.se/kommun-och-politik/kommunfakta/regler-och-styrande-dokument>.

2. Förutsättningar

2.1 Omvärldsanalys

Kommunen befinner oss i en föränderlig värld med tre stora megatrender som påverkar oss alla. Globalisering, urbanisering och digitalisering. Naturligtvis påverkar det också Haninge.

G - globaliseringen, gör att människor lever närmare varandra än kanske någon gång tidigare. Varor och tjänster byts över världen på helt nya sätt. Det är också en tid av oro. Antalet människor som flyr undan krig och konflikter i världen ökar stadigt. Enligt FN befinner sig nästan 60 miljoner människor på flykt från sina hem, många av dem är barn. Dessa människor är i akut behov av humanitär hjälp, skydd och säkerhet. (Källa: Oxfam.se) Globaliseringen påverkade Haninge mycket under 2016/2017 då kommunen välkomnade 612 nyanlända. Människor på flykt som kommunala verksamheter ska arrangera boende, skolgång för och möjligheter till att komma in i det svenska samhället.

U – urbaniseringen, aldrig förr har så många människor varit i rörelse samtidigt. Också i Sverige är detta väldigt tydligt. Idag bor 22 procent av Sveriges befolkning i Stockholms län samtidigt som 31 procent av landets totala ekonomiska tillväxt skapas här. Stockholms län står för nära hälften av Sveriges totala befolkningsökning. Ett tungt ansvar vilar därför på politiker så att kommunikationer, barnomsorg, skola och tillgång till bostäder anpassas till de krav som en växande befolkning ställer.

Fler och fler flyttar till Stockholmsregionen och många behöver någonstans att bo. Bostadsbristen i Stockholm är akut. Behovet av nya bostäder fram till 2025 bedöms vara 710 000 de närmaste tio åren varav en större del, 440 000, bedöms behövas redan 2020 vilket innebär en genomsnittlig årstakt om 88 000. I Haninge har vi många stora bostadsprojekteringar tex i Vega, Västerhaninge, Tungelsta och Jordbro. Under förhandling just nu är Hemfosa med 12 000 nya bostäder. 12 000 bostäder, räkna med minst två personer i varje bostad och då har Haninge i ett slag ökat vårt invånarantal med 24 000 personer.

Haninge är en av de regionala stadskärnor som finns utpekade som en av åtta i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, eftersom Stockholms city helt enkelt inte kommer att klara av att vara stadskärna till alla de människor som kommer att bo i Stockholmregionen på lite längre sikt.

D – digitalisering, i den digitala världen förändras villkoren fort. Tex finns kanske inte många av de jobb som unga utbildas till inom ett tiotal år. De unga utbildas idag som det också finns en stark efterfrågan på, dvs morgondagens IT-arkitekter, systemutvecklare, läkare eller lärare kommer utöva sina yrken med helt andra förutsättningar och verktyg än idag.

Digitaliseringen gör att medborgare förväntar sig enklare och snabbare service, dygnet runt, i fler och fler ärenden. Medborgarna blir vana vid en helt annan service, tex att kanske själv kunna följa sitt bygglovsärende digitalt, precis som man kan följa ett paket på posten, och där behöver kommunen hänga med.

Kommunstyrelseförvaltningen styr och leder den enorma tillväxt som Haninge har.

Med uppdraget tillväxt följer också andra uppdrag. Förvaltningens uppdrag är att med hjälp av denna stora tillväxt arbeta med att se till att den här utvecklingen görs på ett sådant sätt att den skapar attraktivitet. Haninge ska vara en attraktiv plats att leva, bo och verka på. Kommunen ska ha en långsiktigt hållbar tillväxt. I alla de tre perspektiven:

- det socialt hållbara,
- det ekonomiskt hållbara och
- det ekologiskt hållbara.

Människor behöver enkelt kunna ta sig till och från Haninge. Men kommunen bestämmer inte över hur tåget ska gå, och vi bestämmer inte över hur de stora vägarna ska dras. Där är Haninge en del av en större helhet i hela Stockholmsregionen.

Därför är ytterligare en del i förvaltningens uppdrag att verka på det regionala planet och tillsammans med de andra Södertörnskommunerna arbeta för en infrastruktur som fungerar både nu och i framtiden. Förvaltningen behöver alltså jobba med regional samverkan och arbeta för en positiv och stark bild av Haninge och Södertörn i hela Stockholmsregionen.

I den ekonomiska omvärlden så går Svensk ekonomi fortfarande på högvarv. Nationalräkenskaperna från SCB för det andra kvartalet 2018 visade på en oväntat hög tillväxt, men siffrorna är preminära och kan ändras. Både Konjunkturinstitutets och arbetsförmedlingens återkommande enkäter till företagen pekar på en fortsatt tydlig optimism, även om stämningläget dämpats något sedan förra hösten. Arbetsgivarna planerar för fler anställda, men svårigheten att få tag i personal och bristen på utbildad arbetskraft håller tillbaka. Därför bedömer SKL att högkonjunkturen går in i en fas med lägre tillväxttal och små förändringar i antalet arbetade timmar. Ökningen framåt, 2019-2020, kommer att vara på en lägre nivå, vilket också påverkar kommunernas skatteintäkter. Ökningstakten i skatteunderlaget kommer att gå från en nivå på över 4 procent ner till en nivå som ligger strax över 3 procent.

Trots ett allt mer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av 2019. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi. De högre räntorna kommer också att påverka kommunernas ekonomi. Många kommuner har ökat sina lån för att klara av investeringar i nya förskolor och skolor för att hantera tillväxten i befolkning.

De senaste åren har befolkningsökningen varit snabb. I början av 2017 passerade Sveriges folkmängd 10 miljoner och enligt SCB:s framskrivning av Sveriges befolkning kommer 11-miljonersstrecket passeras om tio år under 2028. Denna befolkningsökning kommer också att påverka Haninge som kommer att växa i snabbare takt än snittet i riket. Det kommer att påverka kommunens organisation att anpassa sig till en högre tillväxttakt för att klara av de påfrestningar som det innebär.

2.2 Invärldsanalys

Ny översiktsplan antogs av fullmäktige 2016-11-07, § 305, med reviderade riktlinjer för bostadsförsörjningen. Planen ger förutsättningar för den fortsatta utvecklingen i hela kommunen och är vägledande för kommande beslut om mark- och vattenanvändning. Tillväxten ställer krav på en kontinuerlig översiktsplanering för kommundelar och olika temaområden för att säkerställa aktuella planeringsunderlag inför strategiska beslut, investeringar och detaljplaner. Ambitionen är att ha långsiktig beredskap för framtida initiativ för att möjliggöra en hållbar utveckling av hela Haninge.

Med en stark tillväxt och ett kraftfullt bostadsbyggande är ett viktigt temaområde trafik. Behovet av utvecklade hållbara resor och transporter kopplat till bostadsbebyggelsen är avgörande för tillgängligheten såväl i som till och från kommunen. Planeringsunderlag behövs som ger en samlad bild av transportbehoven och kan ligga till grund för både kommunala som statliga investeringar.

Framgångsrika företag och entreprenörer behövs för att skapa jobb och möjligheter för kommunens invånare. Fler Haningebor i arbete skapar ökade ekonomiska resurser som möjliggör hög kvalitet i de offentligt finansierade verksamheterna. Därför ska näringslivsarbetet i kommunen fortsätta att utvecklas. Kommunstyrelsen fastställde 2017-05-29, § 136, en ny näringslivsstrategi. Detta dokument styr kommunstyrelsens och förvaltningens arbete 2019 och framåt.

Haninge ska vara en attraktiv mötesplats för såväl boende, besökare, föreningsliv och näringsliv. Varumärket Haninge ska stärkas genom effektiv marknadsföring. Syftet är att stärka bilden av Haninge, skapa stolthet, öka besöksnäringen och stimulera till mer investeringar. Kommunstyrelsen fastställde 2017-06-14, § 160, den strategiska inriktningen för arbetet med varumärket Haninge. Varumärkesetablering handlar om att arbeta strategiskt med bilden av en plats, verksamhet eller produkt i en önskad riktning. Syftet är att skapa en grund för att skapa attraktivitet och kännedom på ett sätt som bidrar till att verksamheten når sina mål och fullgör sitt uppdrag. Varumärkesarbete kommer att bli en naturlig del för flera av fullmäktiges övergripande mål och uppdrag.

Ett flertal bostadsbyggnadsprojekt har initierats de senaste åren i enlighet med kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning. En prioriterad uppgift är att fortsätta genomförandet av projekten i alla delar av kommunen för att också bidra till regionens tillväxt. Haninges goda läge med sju pendeltågsstationer, när Vega station invigs i 2019, gör att fortsatt genomförande av byggprojekt är möjligt trots en eventuellt vikande bostadsmarknad.

Som en del av en växande Stockholmsregion är det angeläget att arbeta vidare med framväxten av den regionala stadskärnan Haninge. Haninge är en av fyra regionala stadskärnor söder om Stockholm och ska som sådan vara en motor för tillväxt och utveckling också utanför den egna kommunens gränser. Det innebär bland annat en förtätning med bostäder, arbetsplatser och service i stadskärnan. En antagen stadsutvecklingsplan (FÖP)

finns som grund för vidareutveckling av stads kärnan. Flera projekt är på gång och avtal/avsiktsförklaringar har tecknats för flera projekt i stads kärnan, till exempel Haningeterrassen som är under byggande, Torvalla, Handenterminalen och flera bostadsprojekt.

Kommunens framtida kompetensförsörjning är en prioriterad fråga. Konkurrensen om arbetskraft i Stockholmsområdet ökar och berör, i stort sett, samtliga yrkeskategorier. En ny kommungemensam kompetensförsörjningsprocess implementeras successivt och initialt arbetas nu med införande i Stadsbyggnadsförvaltningen i samarbete med Kommunstyrelseförvaltningen. Syftet med kompetensförsörjningsprocessen är att systematiskt arbeta och utveckla kompetensförsörjningsområden: attrahera, rekrytera, introducera, behålla, utveckla och avveckla. För att vara en än mer attraktiv arbetsgivare har ett arbetsgivarvarumärke, ”Tid för utveckling, rum för idéer”, lanserats och håller på att implementeras. Detta kommer att stärka en gemensam kommunkultur med medborgarfokus.

I det förvaltningsinterna arbetsgivarpolitiska arbetet är det prioriterat att förverkliga det personalpolitiska programmets vision genom att aktivt arbeta med kompetensförsörjning, kompetensutveckling och samverkan.

Kommunens nya kvalitetspolicy fastställdes i december 2017. Kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling handlar om att arbeta systematiskt med löpande förbättringar utifrån ett förbättringshjul; att planera, göra, följa upp och förbättra (s k PDSA-hjul i kvalitetspolicyn. Policyn innehåller också förslag på verktyg, till exempel synpunktshantering och kommunala tjänstegarantier. Det bedrivs förbättringsarbeten i alla avdelningar och enheter idag både som löpande förbättringar, projekt m.m. En utmaning är att få ökad systematik och tydligare årshjul för kvalitetsstyrningen.

Finansiering av kommande investeringar

Kommunen står inför omfattande investeringar. Lokalresursplanen som togs fram i början av 2018 visar på ett investeringsbehov på ca 13 miljarder kronor de kommande tio åren utifrån planerade utbyggnader, demografiska förändringar, kvalitetshöjningar och ett reinvesteringsbehov. Om alla dessa investeringar kommer att genomföras kommer de framtida lokalkostnaderna att ta i anspråk en större del av kommunens totala kostnader än idag. De totala investeringarna i mål och budget 2019-2020 är drygt 5,7 miljarder (inkl. Tornberget) på 4 år om de skall genomföras i egen regi.

Kommunstyrelseförvaltningen kommer att fortsätta arbeta med att hitta andra alternativ än att bygga allt i egen regi. En förutsättning för arbetet är att hitta lösningar som minskar kommunens investeringar och samtidigt inte leder till högre driftskostnader.

Att hitta andra aktörer som bygger och att kommunen sedan hyr tillbaka lokalerna till en högre kostnad än vad det skulle kosta att bygga i egen regi, är ingen hållbar lösning på sikt.

Även exploateringsinvesteringarna kommer att vara höga de kommande åren. Markförsäljningarna kommer över tid att finansiera investeringar i gator, parker, dagvattenanläggningar etc. i exploateringsområdena. Det är viktigt att uppmärksamma de förvaltningar som kommer att få ökade driftkostnader som kommer med de nya anläggningarna. Exploateringsinvesteringar som medför fler bostäder och därmed fler invånare, leder till ökade driftkostnader för kommunens verksamheter.

Ett nytt klimat- och miljöpolitiskt program antogs i slutet av 2017. Under 2018 har fokus lagts på att påbörja implementeringen av programmet vilket fortsätter under 2019. Under 2018 har kommunens folkhälsoarbete genomlysts. Under 2019 ska social hållbarhet vidareutvecklas inom förebyggande folkhälsoarbete och med särskilt fokus på barn och unga.

Kommunstyrelsen har fastställt en organisation för ledning, samordning och styrning som bl.a. omfattar en gemensam trygghetsgrupp. Trygghetsfrågorna måste styras och samordnas tydligare av KSF. I dag finns det många grupperingar inom kommunen som arbetar med trygghetsfrågor. Det strategiska arbetet behöver förankras bättre i respektive förvaltning, med krav på delaktighet i form av tydliga aktiviteter/mål samt uppföljning som ska redovisas specifikt för kommunstyrelsen

Portföljstyrning

Haninge kommun står inför en kraftig tillväxt och utveckling. För att kunna säkerställa att denna tillväxt sker på ett balanserat och hållbart sätt som går i linje med de folkvaldas vilja behöver koncernen utveckla sin förmåga att på tjänstemannanivå styra, prioritera och följa upp. En metod för att hantera detta på koncernnivå är införandet av portföljstyrning.

Portföljstyrning är en metod för att ge ledningen kontroll över organisationens projekt. Genom att hantera projekten på rätt sätt kan organisationer maximera de ekonomiska fördelarna samtidigt som riskerna kan begränsas. Det ökar därmed möjligheten för de förtroendevalda att sin förda politik får effekt i samhället.

Portföljstyrning ger förbättrade kontroll över vilka projekt som ska påbörjas, hur påbörjade projekt går, samt resultatet av avslutade projekt. Till skillnad från projektledning så handlar portföljstyrning inte bara om att göra rätt inom projektet utan framför om att göra rätt projekt. Utan effektiv portföljstyrning ökar riskerna att fel projekt påbörjas, att påbörjade projekt inte håller sig inom sina tids- och kostnadsramar, samt att projekten inte levererar det förväntade värdet. Portföljstyrningen kan också underlätta samordning av projekt och resurstilldelning.

Under 2019 kommer portföljstyrning att börja implementeras i koncernen Haninge kommun.

2.3 Aktuell ekonomi och verksamhet innevarande år

Delårsuppföljningen avser årets första åtta månader och omfattar fullmäktiges mål och uppdrag, ekonomiskt utfall med helårsprognos, kommunstyrelseförvaltningens sjukfrånvaro och intern kontroll.

Samtliga fullmäktiges mål har följts upp och redovisas. Fyra mål har bedömts. Kommunens ekologiska livsmedelsinköp på aggregerad nivå har visserligen ökat, men inte i den takt som behövs för att fullmäktiges mål om god livsmiljö ska uppfyllas. Fullmäktiges mål om nya bostäder uppfylls delvis eftersom antalet färdiga lägenheter är fler än målvärdet.

Genom det nya avtalet för företagshälsovård har förvaltningarnas chefer fått stöd med konkreta insatser för att minska sjukfrånvaron, trots detta bedöms sjukfrånvaron bli högre än 5 procent vid årets slut.

Stadsutvecklingsplanen antogs i kommunfullmäktige den 16 april. Planen ger vägledning och riktning åt framtida planering i Haninge stad (Vega, Handen och västra delar av Brandbergen). Planerings- och byggtakten i kommunen är hög, och många projekt är igång samtidigt. I Kolartorp etapp 3 är infrastrukturen färdigbyggd. I Vega kommer trafikplatsen och hela Vega allé att bli klar kring årsskiftet. Detaljprojektering av allmänna ytor som ska byggas ovanpå bussterminalen på Rudsjöterassen pågår. För Örnens väg har markarbeten startat för att bygga ut infrastrukturen. En av tre detaljplaner för Norrby har varit på samråd och revideringar pågår. Vikingaskolan invigdes i september. Detaljplan för utbyggnad av Brandbergens centrum är klar och utbyggnad av infrastrukturen har startat.

Under Almedalsveckan genomfördes aktiviteter för att marknadsföra Haninge kommun. Samarbetspartners var bland andra Unicef, ett flertal kommuner, Fopha invest och flera andra fastighetsföretag. Aktiviteterna väckte mycket intresse i Almedalen, lockade många besökare och sändes online.

Flera förvaltningar har gemensamt arrangerat Haningedagen, Haninge gatufest och Tulpanfestivalen med positiv respons från allmänheten.

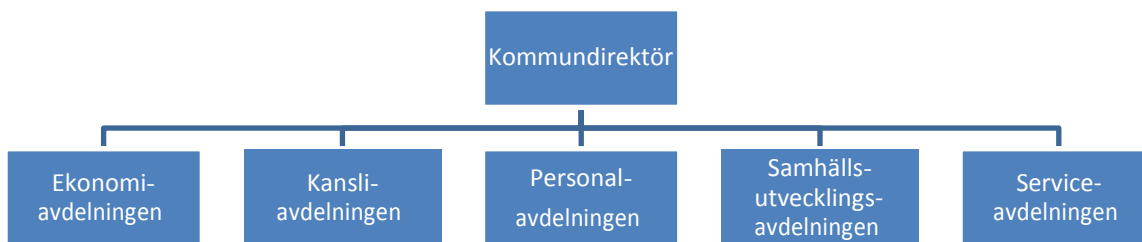
Arbetsgivarvarumärket "Tid för utveckling, rum för idéer", lanserades under första kvartalet till samtliga chefer i kommunen och har nu börjat användas i all extern kommunikation vid rekrytering. Kommunstyrelse förvaltningen kommer också att intensifiera externkommunikationen under senare delen av året.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att följa upp och förbättra tillgänglighet och bemötande. Det handlar om åtgärder som varje individ kan göra för att vara mer tillgänglig på telefon, införande av ett nytt presstelefonnummer och rutiner som säkerställer att frågor som kommer via sociala medier besvaras.

Det ackumulerade utfallet för kommunstyrelsen under perioden januari till augusti är 138,4 mnkr, vilket är 8,6 mnkr (+5,8 %) bättre än den ackumulerade budgeten 147,0 mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 4,5 mnkr.

2.4 Förvaltningens organisation

Kommunstyrelseförvaltningen är organiserad i fem avdelningar:

Även valnämnden, Södertörns överförmyndarnämnd och Södertörns upphandlingsnämnd får sitt förvaltningsstöd av kommunstyrelseförvaltningen.

3. Fullmäktiges mål, indikatorer och nämndens strategier

Nämndens strategier

Utifrån fullmäktiges mål utformar nämnderna respektive styrelserna en eller flera strategier. Strategi är en långsiktig övergripande riktning för att nå målet. Utifrån nuläget och vilka insatser som ger mest effekt formuleras och prioriteras strategierna. Strategier bör inte formuleras på ett sådant sätt att det motsvarar en författningstext, dvs vara på samma nivå som lagkrav. Strategin kan istället ha en högre ambitionsnivå.

För vissa mål finns det kommunövergripande strategier i långsiktiga styrdokument som kan påverka. Exempel är personalpolitiska programmet, kulturpolitiskt program och klimat- och miljöpolitiska programmet.

Nämndens indikatorer (utöver fullmäktiges)

Nämnden ska använda fullmäktiges resultatindikatorer för analys och styrning. Särskilt viktigt är det när verksamheter kan påverka utfallet.

Nämnderna och bolagen kan också besluta om egen indikator för att stärka uppföljning av målet. Även egna indikatorer ska ha målvärde för mandatperioden (alternativt per år). Om det blir för många indikatorer försvåras överblicken och effekten minskar.

Enligt Mål och budget ska indikatorn kunna påverkas av kommunens verksamheter. Indikatorn ska vara valid, vilket innebär att den belyser ett område som är viktigt att nå målet och speglar kvalitet och/eller effektivitet. Indikatorn ska vedertagen, dvs bygga på kunskap och beprövad erfarenhet. Den ska mätas på ett tillförlitligt sätt i ett system som samlar in data på ett likartat sätt år efter år. Indikatorn ska finnas tillgänglig i offentliga dataregister och bör mätas årligen (undantag kan finnas t.ex. attitydundersökningar).

Mål 1. God folkhälsa

En bättre folkhälsa bidrar till friskare och mer aktiva invånare. Ur ett kommunalt perspektiv är det främst invånare som tar del av kommunens tjänster som kan stimuleras till ett friskare liv. Samtidigt kan alla kommunala verksamheter bidra på något vis inom sitt område till att alla invånare i kommunen får möjlighet att förändra sina livsvanor i en positiv riktning.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 1	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde	
Andel fyraåringar med övervikt (%)	12,4	10,0	10,7		9,0	
Möjlighet att komma utomhus i särskilt boende för äldre (%)	46	43	51	55	57	
Andel elever som inte använder alkohol, narkotika, tobak, dopingmedel (ANTD)	Åk 9	58	-	59	-	66
	Gymnasiet åk 2	27	-	33	-	35

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
1.1 Samverka med näringslivet för att stödja föreningar
1.2 Stödja och samordna arbete utifrån barnkonventionen
1.3 Stödja och samordna strategiska folkhälsoarbetet

Mål 2. Trygga invånare med inflytande och delaktighet

Ökat inflytande ger individen större makt över sitt liv och därmed en större upplevd trygghet. Inom samhällsplaneringen och genom aktiva insatser och uppsökande verksamhet kan den faktiska tryggheten i kommunen öka.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 2	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Trygghet i skolan, årskurs 8 (%)	86	90	89	89	90
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	17,5	20,6	22,2	25,6	20,0

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
2.1 Utveckla kommunens arbete med medborgardialog
2.2 Utveckla kommunens trygghets- och säkerhetsarbete

Utvecklingsarbetet med att stärka nationella minoriteter ingår i fullmäktiges uppdrag att ta fram ett minoritetspolitiskt program.

Mål 3. Stöd och omsorg som ger mervärde för individen

Kommunens stöd- och omsorgsverksamhet är en kärnverksamhet som alltid ska präglas av värdighet. Fokus ska alltid ligga på att individens möjligheter till utveckling så att dennes frihet ökar.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 3	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad insats (%)	66	69	75	83	85
Nöjdhet bemötande i hemtjänst under 65 år			96	91	97
Hur mycket har du kunnat påverka den hjälp du har fått av socialtjänsten (%)	-	-	68	69	70

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
3.1 Erbjud budget- och skuldrådgivning med hög kvalitet och hög tillgänglighet

Mål 4. Möjligheter till utbildning i livets alla skeden

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Alla barn växer upp med olika bakgrund och förutsättningar. Skolan i Haninge ska bidra till utjämning av elevers olika förutsättningar. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Kommunen ska arbeta målmedvetet och förebyggande för att minska andelen elever som hoppar av sin utbildning. Vuxenutbildningen och SFI ska utformas med utgångspunkt i att individen på kortast möjliga tid ska få reella möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 4	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Andel elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor*		81,2	87,4	84,8	
Genomsnittligt meritvärde, åk 9	214	215	223	216	221
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)**		52,9	55,8	54,9	

*KKIK-mått från och med 2018.

**Har tidigare mätts på tre år

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategi

4.1 Säkerställa samverkan mellan näringsliv, skola samt vuxenutbildning via arbets-marknadsrådet och Södertörnsamarbetet

Mål 5. Meningsfull fritid

Innebörden av en meningsfull fritid är olika för alla. Kommunen ska i utformningen av kultur- och fritidsutbud anpassa sig till efterfrågan så att det kommer så många invånare som möjligt till del.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 5	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Andel unga nöjda med sin fritid (%)	-	-	91,7	90,1	94
Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola 7-15 år (%)	8,0	9,0	14,0		10,0
Bibliotekens utlåning inkl. e-böcker (antal per inv.)*	3,71	3,46	3,25	3,16	3,9
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, (antal/invånare i åldern 7-20 år)	25	24	26		29

* Ändrad definition har medfört att tidigare års utfall har justerats nedåt. Målvärdet har inte justerats.

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategi

5.1 I planering av nya bostadsområden ska hänsyn tas till behov av anläggningar för kultur- och fritidsverksamhet.

Mål 6. Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta tillvara på de naturliga förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla en hög kvalitet.

Kommunen ska verka för att fler invånare ska ha ett arbete att gå till. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet samtidigt som nya samarbeten med företag och andra organisationer skapas för att utveckla utbudet av arbetstillfällen. Det ska finnas goda möjligheter att börja om i livet. Arbete eller meningsfull sysselsättning är en av de viktigaste faktorerna för att kunna vara delaktig i samhället. Kommunen kan samarbeta med näringslivet och genomföra riktade insatser för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 6	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
SBA:s nöjd kund index för företagare	67	69	72	69	73
Antal arbetstillfällen i kommunen	27 179	27 764	28 479		29 000
Antal företag i kommunen per 1000 invånare		74,7	74,6	74,6	75,0
Andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd av alla hushåll med ekonomiskt bistånd(%)	32,7	35,1	33,1		29,0

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål¹

Strategier
6.1 Tillväxt och utveckling i befintliga företag och nya företag i prioriterade branscher
6.2 Verka för nya etableringar i samverkan med SBA, Nyföretagarcentrum m.fl.
6.3 Säkerställa tillgång på verksamhetsmark
6.4 Varumärket Haninge ska stärkas genom effektiv marknadsföring

Mål 7. God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer

Klimat- och miljöutmaningarna är inte begränsade till kommunens geografiska område, men de åtgärder som bidrar till att miljön i kommunen förbättras ska ha hög prioritet. I det större perspektivet ska kommunen genom samarbete med främst närmommunerna uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Kommunens egen verksamhet ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö.

¹ Källa är näringslivsstrategin, maj 2017 beslutad av fullmäktige

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 7	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Andel inköpt fossilfritt bränsle (%)		36,5		50
Energianvändning i kommunala lokaler resp. bostäder (kWh/m2)*		177 resp. 149		
Antal antagna detaljplaner som medför negativ påverkan på områden som finns upptagna i Naturkatalogen *	0	0	0	
Fördörd regnvolym från hårdgjorda ytor på mark som detaljplanelagts tidigast år 2017*				
Andel ekologiska livsmedelsinköp	33	35	37	60
Andel inköpt ren köttråvara från djur uppfödda enl. svensk djurskyddslagstiftning (%)			9,6	5,5

*värden per år och förslag på målvärden år 2022 ska tas fram

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
7.1 Bidra till att klimat- och miljöpolitiska programmets mål uppnås
7.2 Bidra till att vattenplanens mål uppnås
7.3 Bidra till att naturvårdsplanens mål uppnås.

Mål 8. Nya bostäder i bra lägen

Haninge ska hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna i Stockholmsregionen som en attraktiv inflyttningskommun. Utvecklingen av Haninges stadskärna och bebyggelse runt pendeltågstationerna ska prioriteras samtidigt som Haninges olika unika miljöer för attraktivt boende ska utvecklas. För att möta den ökade efterfrågan på bostäder måste hantering av detaljplaner och bygglov vara snabb och effektiv.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 8	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Antal färdigställda lägenheter per år*	-	891	763	764	750
Ledtider för bygglov (% färdigställda inom 10 veckor)	-	-	17	74	100

*tidigare värden 2016 och 2017 var ackumulerade. Dessa är nu omräknade till årligt antal.

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
8.1 Prioritera, samordna och leda åtgärder som bidrar till att utveckla den regionala stadskärnan

8.2 Prioritera, samordna och leda för att säkerställa hållbar bostadsförsörjning för livets alla skeden
8.3 Varumärket Haninge skall stärkas genom effektiv marknadsföring
8.4 Se över och förbättra processen för projektstyrning för stadsbyggnadsprojekt

Mål 9. Hög tillgänglighet

En viktig del i att skapa en attraktiv kommun för invånare och besökare är att öka tillgängligheten till olika målpunkter i Haninge och att utveckla gemensamma offentliga utrymmen. De åtgärder och investeringar som kommunen inte kan göra själv måste uppnås genom samarbete med de aktörer som är ansvariga.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning handlar om mänskliga rättigheter och varje individs möjligheter att utifrån sina förutsättningar delta i samhällslivets alla delar. Den fysiska tillgängligheten ökas bland annat genom att säkerställa att plan- och byggprocessen följs vid byggnation och att de egna verksamheterna är tillgängliga.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 9	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Indikator funktionshinders perspektiv; maxvärde 100 % (Samtliga frågor i Myndigheten för delaktighets kommunenkät, andel positiva svar ska öka)*	-	-	-	-	95

* Indikatorn är ny från 2018

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategi
9. 1 Samarbete med Trafikverket och SL samt kranskommuner för att förbättra kommunikationer

Mål 10. Ordning och reda på ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. För detta krävs flexibilitet inom våra egna verksamheter och ett koncerntänkande där samordning av tjänster och lokaler bidrar till lägre kostnader. Externa aktörer som utför kommunala tjänster bidrar till en ökad mångfald och ökad effektivitet genom konkurrens, men framför allt ökad valfrihet hos de som måste utnyttja tjänsterna.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 10	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Resultat (%) av skatteintäkter och statsbidrag	2,0	2,0	2,3	2,8	>=2
Budgetföljsamhet (avvikelse %)	0,0	-0,3	0,8	0,2	+0,5 till - 0,5
Soliditet (%)	33,0	29,1	45,9	46,3	>= 47
Soliditet inkl. pensionsåtagande (%)	-5,2	-1,6	2,7	7,5	>= 15
Avtalstrohet (%)	87	82	84	85	90

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
10.1 Förbättra ekonomistyrning och administrativa processer
10.2 Förbättra avtalstrohet och köp från avtal
10.3 Förbättra metoder och riktlinjer inom intern kontroll och verksamhetsstyrning

Nämndens indikatorer	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Avtalstrohet KSF (utfall, målvärde tas fram vid årsskiftet 2018/2019)					

Mål 11. Hög kvalitet i kommunens tjänster

Kvalitet i en tjänst är ofta något man upplever. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 11	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Antalet tjänster som omfattas av LOV	4	4	5	6	8
Andel av medborgarna som via telefon till kommunen får ett direkt svar på en enkel fråga (%)	-	48	59	51	56
Andel som får svar på e-post till kommunen inom två dagar (%)	-	89	90	93	95

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
11.1 Proaktiv och planerad kommunikation utifrån ett medborgarens perspektiv
11.2 Ständigt förbättra tillgänglighet och bemötande
11.3 En säker och effektiv digital förvaltning för medarbetare, invånare och externa intressenter

Nämndens egna indikatorer. Ta bort text och tabell om det inte finns någon.

Nämndens indikatorer	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Gott bemötande vid telefonkontakt med kommunen, andel av maxpoäng			79	80	

Mål 12. En attraktiv arbetsgivare

Kommunen behöver attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter.

Fullmäktiges resultatindikatorer

Mål 12	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Hållbart medarbetarindex (HME)	78,2	78,5	78,8	79,4	83,0
Sjukfrånvaro (%)	7,0	7,6	7,8	7,5	5,0
Frisknärvaro (%)		59,8	60,2	60,2	61,5

Nämndens strategier för att nå fullmäktiges mål

Strategier
12.1 Ge medarbetarna förutsättningar för att leverera bästa möjliga resultat gentemot medborgarna
12.2 Systematiskt arbetssätt för att säkerställa kommunens framtida kompetensförsörjning
12.3 Chefer företräder Haninge kommun och motsvarar Haninge kommuns krav på ledarskap samt chefskap i ord och handling.
12.4 Arbetsmiljön ska vara säker, stimulerande och anpassat till både verksamheten som individens behov.

4. KF Uppdrag

Uppdragen ska ha ett tydligt syfte eller problem som ska lösas. De ska avse ett avgränsat område som inte omfattas av fullmäktiges mål. Uppdragen bör inte avse verksamhet av löpande karaktär eller det som ingår i lagkrav.

Fullmäktiges uppdrag ges till kommunstyrelsen, en nämnd eller flera nämnder. Om ett uppdrag ges till flera nämnder ska det anges vilken nämnd som ansvarar för uppdraget. Uppdrag ska genomföras under ett eller flera år. Om uppdraget är omfattande, t.ex. en större utredning, kan en nämnd förtydliga vad som ska utredas genom ett så kallat utredningsdirektiv.

Fullmäktiges uppdrag anges i Mål och budget. Åtterrapporering till fullmäktige görs i samband med delår 2 och årsredovisning. Under löpande år kan fullmäktige ge kommunstyrelsen och nämnder nya uppdrag.

4.1 Nya uppdrag 2019-2020

2019 KS 1:	Se över vilka möjligheter digitaliseringen kan ge hela den kommunala förvaltningen och återkomma med konkreta förslag till förändringar samt ge förslag på hur kommunen kan ta tillvara och understödja innovationskraft som kan leda till förbättringar av kvalitet, effektivitet eller ändamålsenlighet inom kommunens egen verksamhet.
2019 KS 2:	Ta nästa steg i att säkra framtida kompetensförsörjning utifrån det nyligen framtagna arbetsgivarvarumärket.
2019 KS 3:	Fortsätta arbetet med att hitta mer företagsmark för att få nya företag att etablera sig i kommunen och befintliga företag att växa.
2019 KS 4:	Utarbeta en ny policy för att utveckla en hållbar hästnäring.
2019 KS 5:	Fortsätta planeringen av simhallar.
2019 KS 6:	Ta fram ett minoritetspolitiskt program.
2019 KS 7:	Inventera kulturhistoriskt intressanta byggnader ägda av kommunen i syfte att återkomma med förslag på en mer enhetlig förvaltningsform.
2019 KS 8:	Se över möjligheten att utöka stödet till stiftelsen för Tyrestaskogen.
2019 KS 9:	Överta framtagandet av skolstrukturplan för Haninge och utöka uppdraget till att även omfatta utbildning för högre åldrar.
2019 GFN 2 (även KS):	I samarbete med kommunstyrelsen utreda/kartlägga hur många lärare som idag står ganska nära en examen och föreslå insatser för dessa inom ram. Utredningen ska även innefatta en redovisning av kostnader för kompetenshöjande insatser riktat till barnskötare.
2019 SN 3 (även KS):	Tillsammans med kommunstyrelsen samordna fortbildning i hindersproblematik till lämpliga personalgrupper inom hela den kommunala förvaltningen.

4.2 Tidigare KF-uppdrag som fortsätter 2019

Utöver ovanstående uppdrag till kommunstyrelsen i mål och budget 2018-2019 kommer förvaltningen att arbeta med de uppdrag som det tidigare beslutats om. Samtliga uppdrag, nya som gamla, kommer att redovisas i kommande uppföljningar.

4.3 Uppdrag med särskild avsatt finansiering

Klimat och miljöarbete samt folkhälsoarbete

Klimat- och miljöarbetet samt folkhälsoarbetet är två områden i behov av helhetsgrepp och samordning. Det klimat- och miljöpolitiska programmet är ett övergripande styrdokument som gäller alla kommunens verksamheter och bolag. För att säkerställa att det finns förutsättningar att nå målen som anges i klimat- och miljöpolitiska programmet avsätts 500 tkr. För att stärka det förebyggande folkhälsoarbetet och säkerställa att kommunstyrelsen ges möjlighet att arbeta vidare utifrån de rekommendationer som getts i folkhälsoutredningen avsätts 500 tkr.

Områdena redovisas under mål 1, god folkhälsa och mål 7, god livsmiljö för nuvarande och kommande generationer. Klimatmiljonen slutrapporteras årligen i slutet av året.

Tillgänglighetsmiljonen

Bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning är en form av diskriminering som ska motverkas. För att stärka jämlikheten i Haninge och uppmuntra kommunens verksamheter att bli mer tillgänglighetsanpassade finns Tillgänglighetsmiljonen. Kommunala verksamheter kan söka pengar till projekt som underlättar för människor med funktionsnedsättningar. Ska beredas av kommunala handikapprådet till kommunstyrelsen. Återrapportering skall ske till kommunstyrelsen.

Beredning för mänskliga rättigheter

Beredningen för mänskliga rättigheter ska utifrån ett helhetsperspektiv främja alla människors möjlighet att delta i samhället på lika villkor. Beredningen ska ta initiativ till att förverkliga de mänskliga rättigheterna och motverka diskriminering, samt arbeta med demokratis värdegrund och verka för en stark och effektiv kommunal demokrati.

Ska bevaka att kommunen aktivt motarbetar diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Även bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning kan ses som en form av diskriminering. Beredningen ska dela ut Jämställdhetspriset och Mångfaldspriset. Ramen för detta är 430 tkr.

MR-beredningen återrapporterar i årsredovisningen.

4.4 Uppdrag till andra nämnder kräver förvaltningens medverkan

Utöver uppdragen ovanstående finns det uppdrag som kommunfullmäktige gett till andra nämnder och som ska göras i samarbete med kommunstyrelsen (-förvaltningen).

Resultatet av dessa uppdrag som kommer att redovisas i första hand till den nämnd som är ansvarig för uppdraget

6. Ekonomiska ramar

6.1 Driftbudget 2019

Kommunstyrelsens driftbudget för 2019 är 228,0 mnkr enligt KF beslut 2018-06-11 §100. Den tilldelade ramen ska inom nämndens ansvarsområde täcka volymförändringar, lokalkostnader, pris- och löneökningar samt uppdrag givna av fullmäktige i Mål och budget 2019-2020. Den totala ramökningen mellan slutlig budget 2018 och budget 2019 är 10,0 mnkr.

För att tydliggöra redovisas kommunstyrelsens budget efter följande indelning: förtroendemannaorganisation, kommunstyrelseförvaltningen och kommungemensamma kostnader.

6.1.2 Fördelning av driftbudget 2019

Ramtilldelningen har möjliggjort att förvaltningen ska kunna möta det ökande antalet uppdrag. Lokalförsörjningsenheten får utökade resurser för att möta behovet av lokaler och samhällsutveckling får ökade resurser för att hantera intranätet. Samhällsutvecklingsavdelningens resurser utökas för att kunna arbeta aktivt med stadsutveckling, folkhälso-utredning och genomförande av miljö- och klimatstrategin. Kansliet får ökade resurser för att hantera e-arkiv och dataskyddsombud.

Ramen är fördelad enligt nedanstående på de olika delarna i kommunstyrelsens budget.

Kostnad förtroendemannaorganisation (tkr)	Budget 2019	Budget 2018
Kommunstyrelsens reserv	1 000	1 000
Kommunfullmäktige	3 400	3 300
Kommittéer och råd	550	1 250
Internationellt, EU och vänorter	373	373
Borgerliga förrättningar	160	160
Kommunstyrelse	24 200	23 481
Partistöd	3 478	3 400
Tolk	100	100
Summa förtroendemannaorganisationen	33 261	33 064

Inom förtroendemannaorganisationens budget finns det avsatt 550 tkr för kommittéer och råd. De fördelar sig enligt följande: 430 tkr för MR-beredningen, Handikapprådet 85 tkr och pensionärsrådet 35 tkr. Över tiden arbetar även andra beredningar och då tas det särskilda beslut om budget för dem.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-11, §107 om ett nytt arvodesreglemente från och med 2019-01-01. Budgeten ovan har inte tagit hänsyn till de ökade kostnaderna som det nya arvodesreglementet kommer att innebära. Hur mycket större de blir beror på hur den politiska ledningen kommer att formeras efter valet.

Kommunstyrelseförvaltning (nettokostnad tkr)	Budget 2019	Budget 2018
Kommundirektör	10 284	10 577
Kansliavdelningen	13 547	10 708
Samhällsutvecklingsavdelningen	45 660	43 116
Personalavdelning	24 426	24 245
Ekonomiavdelning	17 356	15 074
Serviceavdelningen	0	0
Summa KSF	111 275	103 763

I samhällsutvecklingsavdelningens budget ingår klimatmiljonen. De satsningar på kommunens näringslivsarbete som fanns med i tidigare budgetar fortsätter och uppdrag utifrån näringslivsstrategin ska fullföljas. Det finns avsatt resurser för det övergripande ansvaret att utveckla det sociala hållbarhetsperspektivet, generella trygghetsfrågor samt arbetet med att stärka ungas trygghet, hälsa och utveckling utifrån antagen strategi. Vidare finns det resurser för arbetet med den regionala stadskärnan samt för att säkerställa arbetet med kommunens miljöarbete.

Inom ekonomiavdelningens budget ingår tillgänglighetsmiljonen.

Kommungemensamma kostnader (tkr)	Budget 2019	Budget 2018
Södertörns brandförsvarsförbund	57 352	55 413
Försäkringar	3 250	3 250
Upprustning av offentlig miljö och klottersanering	500	500
Sveriges Kommuner och Landsting	2 344	2 252
Kommunförbundet Stockholms län	1 850	1 750
Övriga medlemsavgifter	1 498	1 398
Samordningsförbundet Östra Södertörn	2 400	2 400
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	7 320	6 930
Södertörns överförmyndarnämnd	6 950	7 100
Södertörns upphandlingsnämnd	0	0
Summa	83 464	80 993

Avgiften till Södertörns brandförsvarsförbund är ca 57,3 mnkr 2019, vilket är en ökning med 3,5 procent. Avgiften till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är uppräknad med 5,6 procent och uppgår till 7,3 mnkr 2019. Södertörns överförmyndarnämnds avgift är beräknad till 6,9 mnkr, vilket är en minskning med 0,15 mnkr. Minskningen beror på färre antal ensamkommande flyktingbarn under 18 år. Samordningsförbundet Östra Södertörn är kvar på samma nivå som 2018 och Haninges del i finansieringen av förbundet 2019 är ca 2,4 mnkr.

Sammanställning (tkr)	Budget 2019	Budget 2018
Förtroendemannaorganisation	33 261	33 064
Kommunstyrelseförvaltningen	111 275	103 763
Gemensamma kostnader	83 464	80 993
Summa Kommunstyrelsen	228 000	218 000

6.2 Investeringsbudget 2019 samt plan för 2020-2022

Kommunstyrelsens investeringsbudget för 2019 är 78,0 mnkr enligt KF beslut 2018-06-11 §100. Fördelning av investeringsbudget 2019 samt plan för kommande tre år ska framgå i tabell samt förklarande text.

Investeringsprojekt (tkr)	Budget tom 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Investeringsreserv		60 000	60 000	60 000	60 000
IT-investeringar		15 000	13 000	13 000	13 000
Vattenplan	19 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Värmesensorer för egendomsskydd		250	250	250	250
Investeringar i kommunhuset		250	250	250	250
Totalt		78 000	76 000	76 000	76 000

6.2.1 Investeringsprojekt 2019, specificerade

Investeringsprojekt Investeringsreserv

Kommunstyrelsen ansvarar för lokalförsörjningen och administrerar lokalbanken med avställda lokaler från verksamheten. Investeringsreserven på 60 mnkr är för att underlätta hanteringen av mindre investeringsbehov som bl. a kan dyka upp i samband med omstrukturering av verksamhetslokaler.

Investeringsprojekt Digital infrastruktur

Investeringen i Digital infrastruktur är främst löpande utbyte av befintlig utrustning samt utveckling av den digitala plattformen.

Investeringsprojekt Vattenplan

I budget 2011 till 2018 finns 19,5 mnkr i investeringsmedel och för 2019 tillkommer 2,5 mnkr för anläggandet av våtmark och/eller fördröjningsåtgärder i Dammräsk och på Norrby gårde mot utloppet i Drevviken. Medlen förslår inte till de åtgärder som är nödvändiga idag och än mindre så när exploateringen av Vega och Norrby gårde är utbyggt. Åtgärderna måste därför vidtas dels i samarbete med kommunens va-verksamhet och dels i samarbete med exploitörer i områdena.

Investeringsprojekt Värmesensorer för egendomsskydd

En fortsatt utbyggnad av värmesensorer som indikerar risk för skadegörelse och aktiverar snabba åtgärder i form av väktarutryckning på kommunens skolor genomförs. Det finns objekt med en förhöjd hotbild om skadegörelse och risk för anlagd brand. Investeringen omfattar ytterligare tre objekt i riskzonen som får ett tillfredsställande skydd till skäligena kostnader.

Investeringsprojekt Investeringar i kommunhuset

I kommunhuset arbetar nästan 800 personer och det kommer ständigt att finnas behov av anpassningar av lokalerna. Förändringar i omvärlden påverkar kommunens organisation eller anpassningar/omorganisationer som kommunen själv beslutar. För detta behov avsätts 250 tkr.

6.3. Finansförvaltning

(belopp i tkr)		Budget 2019	Budget 2018
Skatter och generella statsbidrag	Netto	- 4 896 000	- 4 577 938
Finansiella intäkter	Intäkter	- 14 000	- 14 000
	Kostnader	0	0
Finansiella kostnader	Netto	- 14 000	- 14 000
	Intäkter	- 29 000	- 23 400
Internränta	Kostnader	9 000	7 800
	Netto	- 20 000	- 15 600
Övriga kostnader	Intäkter		
	Kostnader	73 000	70 000
Pensionsutbetalningar (exkl. löneskatt)	Netto	73 000	70 000
	Intäkter		
Pensionskostnader individuell del (exkl. löneskatt)	Kostnader	88 000	85 000
	Netto	88 000	85 000
Förändring pensionsskuld (exkl. löneskatt)	Intäkter		
	Kostnader	22 500	7 000
Löneskatt	Netto	22 500	7 000
	Intäkter		
Personalomkostnader	Kostnader	45 000	39 000
	Netto	45 000	39 000
Förändring semesterlöneskuld	Intäkter	- 800 000	- 736 000
	Kostnader	610 000	549 000
Kostnad timanställda	Netto	-190 000	-187 000
	Intäkter		
Avskrivning	Kostnader	3 000	3 000
	Netto	3 000	3 000
Övriga verksamhetskostnader	Intäkter		
	Kostnader	500	500
summa övriga kostnader	Netto	500	500
	Intäkter		
Övriga verksamhetskostnader	Kostnader	3 000	2 900
	Netto	3 000	2 900
Övriga verksamhetskostnader	Intäkter	- 8 000	- 8 000
	Kostnader	20 000	30 200
summa övriga kostnader	Netto	12 000	22 200
	Intäkter		
summa övriga kostnader	Kostnader	-837 000	-767 400
	Netto	874 000	794 500
summa övriga kostnader	Netto	37 000	27 000

Sammanställning finansförvaltningen	Budget 2019	Budget 2018
Skatter och generella statsbidrag	-4 896 000	-4 577 938
Finansiella intäkter och kostnader	- 14 000	- 14 000
Övriga verksamhetskostnader	37 000	27 000
Totalt finansförvaltningen	- 4 873 000	- 4 564 938

6.4 Exploateringsbudget

Exploateringsverksamheten under 2019 kommer ha en planerad investeringskostnad om ca 266 mnkr. Intäkterna från projekten kommer uppgå till ca 420 mnkr vilket ger ett nettoöverskott om cirka 154 mnkr. Det är emellertid en stor osäkerhet i projekten beroende på om planerna vinner laga kraft eller kommer att överklagas. I vissa fall beror det på när externa parter fattar beslut om att sätta igång med investeringen.

En stor del av kostnaderna 2019 hänförs till gatu- och VA-utbyggnad inom Vega, Norrby, Hermanstorp och Örnens väg. Intäkterna i form av gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter kan inte tas ut förrän utbyggnaden är klar, vilket medför att dessa kommer först ett till två år senare. Försäljningen av mark i Vega, Brandbergen och Örnens väg förväntas ge försäljningsintäkter under 2019. Intäkterna är oftast kopplade till när bygglov har beviljats för byggnationen.

I tabellen redovisas fördelningen av budgeten 2019:

Projekt (belopp i tkr)	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Vegastaden	-120 000	250 000	130 000
Pendeltågstation	-5 000	0	-5 000
Sågdalen Kvarnkärr	-600	0	-600
Norrby södra etappen	-17 000	0	-17 000
Norrby mitten etappen	-2 000	0	-2 000
Brandbergen Centrum	-1 000	4 000	3 000
Brandbergen vårdboende	-1 000	19 000	18 000
Trafikplats Vega	-10 000	0	-10 000
Hermanstorp	-25 000	0	-25 000
Solsättra	-2 000	700	-1 300
Albyberg etapp 1	-3 000	-27 000	-30 000
Albyberg etapp 2	-3 500	0	-3 500
Fors	-2 800	2 000	-800
Ribby Ängar	-1 000	0	-1 000
Lillsjön östra	-2 000	0	-2 000
Lillsjön västra	-2 000	0	-2 000
Hammarbergsvägen	-4 300	10 000	5 700
Västerhaninge Centrum	-4 000	0	-4 000
Örnens väg	-19 000	160 000	141 000
Ribby gård	-2 000	0	-2 000
Gotska	-5 000	0	-5 000
Handenterminalen/Stationsvägen	-1 000	0	-1 000

Jordbro Centrum	-4 000	0	-4 000
Tungelsta Södra	-9 000	0	-9 000
Krigslida	-3 000	0	-3 000
Strand Hotell	-300	0	-300
Bovieran Vega	-2 000	0	-2 000
Valla Gränd, studentboende	-2 200	2 000	-200
Bostad Vendelsömalmsvägen	-80	0	-80
Tillfälliga bostäder	-200	0	-200
Parkskolan	-500	0	-500
Lillängsvägen	-1 500	0	-1 500
Östra Folkparken	-1 000	0	-1 000
Norra Folkparken	-1 500	0	-1 500
Stalands möbler	-500	0	-500
Lillcentrum	-5 000	0	-5 000
Jordbro etapp 2	-2 500	0	-2 500
Fd Lundaskolan	-50		-50
Netto totalt:	-266 530	420 700	154 170

Sammanställning av de planerade exploateringsprojektens investeringar:

	Planering/adm	Gatukostnad	VA-byggnad	Fastigheter	Totalt
Kostnader	-55 680	-119 550	-90 300	-1 000	-266 530
Intäkter		140 700	0	280 000	420 700
Nettokostnader	-55 680	21 150	-90 300	279 000	154 170

7. Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbete är att kontinuerligt arbeta med förbättringar av verksamheter. Det är ett arbete som sker i årliga processer men även i det dagliga arbetet med ständiga förbättringar. Medborgarnas, kundernas och medarbetarnas idéer och förslag på hur verksamheten kan utvecklas ska tas tillvara. Ett exempel är att använda brukardialoger och arbetsplatsträffar för att diskutera förslag på förbättringar.

Genom att arbeta med kvalitetsstyrning skapas goda förutsättningar för att fullfölja olika uppdrag. Det kan handla om en förutsättning som måste finnas på plats i form av stödjande processer som fungerar t.ex. effektiv ärendehandläggning, synpunktshantering, projektstyrning eller insamling av data. Arbete som inte är direkt styrt av kommunens mål och budget men som är viktigt för att kommunen ska lyckas med sitt helhetsuppdrag.

Kommundirektör och förvaltningschef/VD anger inriktning och krav för kvalitetsutveckling, kommunövergripande respektive inom förvaltningen/bolaget. Varje förvaltning och bolag ska ta fram en årsberättelse som redovisas senast den 31 maj året efter.

Kvalitetsstyrningen beskrivs i kvalitetspolicyn som fastställdes av kommunstyrelsen i december 2017.

I kommunstyrelseförvaltningens verksamhetsplan ingår bland annat de åtaganden eller förpliktelser som måste göras för att bidra till målen utifrån beslutade strategier och budgetram. Verksamhetsplanen kommer även att omfatta krav på att förbättra och effektivisera interna processer, att systematiskt arbeta med löpande förbättringar utifrån synpunkter och förslag m.m. Förvaltningens verksamhetsplan fastställs före årsskiftet och gäller för 2019.

8. Intern kontroll

Nämnden ansvarar för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Alla nämnder och kommunstyrelsen ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Den interna kontrollplanen skall ses som ett hjälpmedel för att uppnå de uppsatta målen för verksamheten.

Kommunstyrelsens interna kontrollplan för 2019 ingår inte strategi och budget, utan tas upp som ett eget ärende till nämnden eller styrelsen. Den interna kontrollplanen följs upp och återrapporteras till nämnden.

Intern kontroll är inte bara intern kontrollplanen. Det handlar om tydlighet, ordning och reda, att veta hur det går i verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen handlar om att på en rimlig nivå säkerställa:

- att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv, det vill säga god ekonomisk hushållning
- att informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig
- att de regler och riktlinjer som finns följs
- att möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs

För att allt detta ska kunna säkerställas behöver den interna kontrollen vara en integrerad del av det vardagliga arbetet, inte en isolerad aktivitet. Den vävs in i och berör många delar och processer i verksamheten. I förvaltningens verksamhetsplan för 2019 ingår åtaganden som avser förbättrad intern kontroll.

9. Uppföljning och återrapportering

Strategi och budget följs upp och återrapporteras till kommunstyrelsen enligt nedan:

9.1 Månatliga bokslut

Månadsbokslut görs alla månader utom januari och juli. Dessa uppföljningar har störst fokus på ekonomisk uppföljning, prognos samt risk och känslighetsanalys, men bör även omfatta viss analys av de ekonomiska förutsättningarna i förhållande till verksamheterna.

9.2 Delår (tertia) och årsredovisning

Kommunstyrelsen och nämnderna följer upp och rapporterar fullmäktiges mål och uppdrag tre gånger per år, delårsuppföljning 1 per april, delårsuppföljning 2 per augusti och i den egna årsredovisningen.

Fullmäktige-uppdrag som ges till kommunstyrelsen under året återrapporteras först till kommunstyrelsen, därefter till fullmäktige i delårsrapport 2 eller kommunens totala årsredovisning, .

Detta gäller inte om fullmäktige har angett annat datum för återrapportering i sitt beslut om uppdraget.

Bilaga: Förteckning över nämndens indikatorer

Fullmäktiges indikatorer definieras i Mål och budget 2019-2020. Här följer beskrivningar av nämndens egna indikatorer per mål.

Samtliga nämndens indikatorer mäts årligen och rapporteras i årsredovisningen om inte annat anges.

Mål 10

Nämndens indikatorer	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Avtalstrohet KSF					

Exakt definition, källa, utfallsvärde och förslag till målvärde tas fram vid årsskiftet 2018/2019.

Mål 11

Nämndens indikator	2014	2015	2016	2017	2022 Målvärde
Gott bemötande vid telefonkontakt med kommunen, andel av maxpoäng			79	80	

Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)

Definition:

Avser bemötande när frågeställare kontaktat och kommit fram till kommunen kring en enkel fråga. Baseras på en subjektiv bedömning av frågeställaren utifrån fyra nivåer; mycket god, god, medelgod och dålig. Varje svar på mycket god ger 3 poäng, god ger 2 p, medelgod 1p och dålig 0p. Poängen summeras och divideras med maximalt möjlig poäng. Det som redovisas här är andel av maxpoäng i procent. Källa: Undersökning av externt företag.

Källa: Undersökning av externt företag, finns i SKL:s databas Kolada (U00486)